

Prof. dr. IVAN GAMS, akademik, geograf in krasoslovec

1923 –2014

ŽALNA SEJA OB SMRTI ČASTNEGA OBČANA, PROF.DR. IVANA GAMSA

Spoštovani sorodniki in prijatelji, spoštovani častni občani, spoštovani svetniki občinskega sveta, cenjeni žalni zbor!

Danes se na žalni seji poslavljamo od spoštovanega častnega občana naše mestne občine, akademika, profesorja Ivana Gamsa, ki se je od nas poslovil v ponedeljek, 10. marca 2014.

Prosim Vas, da se mu z minuto molka poklonimo v slovo.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Točno pred tednom dni nas je presunila vest, da nas je v 91. letu starosti zapustil naš častni občan, akademik, profesor doktor Ivan Gams. Akademik dr. Gams je bil eden največjih slovenskih geografov, krasoslovcev in znanstvenikov. Rodil se je 5. julija 1923, v Šmartnem pri Slovenj Gradcu in nekaj časa preživel v naših krajih, ki jim je ostal na poseben način zvest vse svoje življenje.

Diplomiral je leta 1951 na oddelku za geografijo na ljubljanski Filozofski fakulteti, kjer je leta 1956 tudi doktoriral. Kot znanstveni delavec je delal na Inštitutu za geografijo Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani in na Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU v Postojni. Od leta 1966 je bil izredni, od leta 1972 pa redni profesor za fizično geografijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Od leta 1978 je bil dopisni, od leta 1985 dalje pa redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter upravnik Geografskega inštituta Antona Melika. Njegovo osnovno področje znanstvene angažiranosti in njegova velika ljubezen pa je bilo raziskovanje krasa in njegovih pojavov. Objavljal je razprave o koroziji in eroziji na krasu, sedimentaciji sige v jamah in rasti kapnikov, o podzemnih vodnih tokovih, kraških površinskih mikro in makro oblikah, veliko pa se je ukvarjal tudi s kraško terminologijo.

Profesor doktor Ivan Gams je avtor cele vrste izvirnih ugotovitev, vezanih na kras. Bil je med pobudniki geomorfološkega kartiranja Slovenije in Jugoslavije ter postal vodja projekta geomorfološke karte Jugoslavije. Raziskoval je tudi klimatogeografske razmere v Sloveniji in gozdno mejo na Koroškem. V sedemdesetih letih se je usmeril v pokrajinsko ekologijo, raziskoval je poplavna območja in med prvimi tudi naravne nesreče v Sloveniji.

Njegove razprave so redno izhajale v domačih in tujih znanstvenih publikacijah. Izjemno pomembno je tudi njegovo pedagoško delo, saj je bil, poleg več kot 300 znanstvenih razprav in člankov tudi soustvarjalec ali avtor srednješolskih in visokošolskih učbenikov. Bil je predsednik mednarodne komisije za kraško denudacijo in predsednik študijske skupine za preučevanje človekovega posega v kras pri Mednarodni geografski uniji.

Ob vsem njegovem delu, ki je bilo cenjeno tako doma, kot tudi v tujini, v našem mestu ne smemo spregledati, da se je dr. Gams nenehno ukvarjal tudi z Mislinjsko dolino. Je avtor opisa vseh krajev in zaselkov občine Slovenj Gradec v Slovenskem krajevnem leksikonu, avtor prispevkov v obeh monografijah Slovenj Gradca, recenzent Vodnika po Mislinjski dolini, avtor prispevkov v obeh zbornikih: Slovenj Gradec in Mislinjska dolina ter avtor številnih znanstvenih študij in člankov, vezanih na Slovenj Gradec in Mislinjsko dolino.

Zaradi vsega naštetega je mestni svet Slovenj Gradca leta 2001 soglasno potrdil akademika dr. Ivana Gamsa za častnega občana naše mestne občine, pri čemer je listino, izjemno počaščen, osebno prevzel na svečani seji občinskega sveta septembra 2001.

Zaradi obsežnega znanstvenega prispevka pri raziskovanju naravnih nesreč in njihovih posledic na območju Republike Slovenije, je doktor Ivan Gams leta 1994 prejel plaketo Civilne zaščite, leta njegovo življenjsko delo pa leta 2002 tudi kipec civilne zaščite, najvišje priznanje, ki mu je bilo vročeno na osrednji republiški proslavi ob svetovnem dnevu Civilne zaščite, 1. marcu.

Njegov izjemni znanstveni prispevek je prepoznal tudi predsednik Republike Slovenije, dr. Janez Drnovšek, ki je akademika Ivana Gamsa leta 2005 odlikoval z zlatim redom za zasluge in izjemno delo na področju naravoslovnih znanosti, posebej krasoslovja in speleologije.

Z žalostjo smo se od našega častnega občana poslovili v petek, 14. marca, ob 12. uri, na pokopališču Nove Žale v Ljubljani, danes pa tudi v njegovem rojstnem mestu, Slovenj Gradcu.

Akademik profesor Ivan Gams bo ostal v zgodovino in spomin našega mesta zapisan z velikimi črkami. Zahvaljujemo se mu za njegov življenjski prispevek, za njegov neumoren raziskovalni duh in predvsem za vse, kar je skozi svojo ustvarjalnost in raziskovalno delo naredil za naše mesto in dolino.

Hvala pa tudi vsem, ki ste s svojo prisotnostjo na današnji žalni seji počastili spomin nanj.

Zahvaljujem se za vaš vpis v žalno knjigo, svojcem in prijateljem profesorja Gamsa pa v imenu občinskega sveta, uprave, someščank in someščanov ter v svojem imenu še enkrat izrekam iskreno in spoštljivo sožalje.

Hvala lepa.

Andrej Čas,
župan